

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEWM.09.05-IZ.00-001/26

Informujemy, że Instytucja Organizująca Nabór udziela wyjaśnień dotyczących zapisów Regulaminu wyboru projektów oraz dokumentów mających zastosowanie do naboru.

ION nie dokonuje natomiast przed złożeniem wniosku o dofinansowanie oceny indywidualnych rozwiązań planowanych przez potencjalnego Wnioskodawcę ani nie konsultuje sposobu konstrukcji konkretnego projektu.

Ocena kwalifikowalności wydatków, prawidłowości przyjętych rozwiązań oraz spełnienia kryteriów wyboru projektów dokonywana jest na etapie oceny złożonego wniosku o dofinansowanie.

Pytania:

1. Czy osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, będąca jednocześnie Beneficjentem projektu, może otrzymywać wynagrodzenie za osobistą pracę wykonywaną w projekcie? Chodzi zarówno o wykonywanie zadań merytorycznych związanych ze świadczeniem usług społecznych, jak również o koordynowanie i zarządzanie projektem. Jeżeli jest to dopuszczalne, proszę o wskazanie, w jaki sposób należy takie wynagrodzenie ująć w budżecie oraz jak powinno być ono dokumentowane w przypadku właściciela jednoosobowej działalności gospodarczej.

Odpowiedź:

Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów dotyczącymi personelu projektu, personelem projektu może być osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będąca Beneficjentem oraz osoby z nią współpracujące.

Wnioskodawca zobowiązany jest wskazać we wniosku o dofinansowanie formę zaangażowania oraz szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych, a także uzasadnienie proponowanej kwoty wynagrodzenia.

Jednocześnie należy mieć na uwadze rozróżnienie pomiędzy kosztami bezpośrednimi związanymi z realizacją zadań merytorycznych a kosztami związanymi z zarządzaniem i administracyjną obsługą projektu, które zgodnie z Regulaminem należą do kosztów pośrednich.

Tym samym Regulamin przewiduje możliwość zaangażowania osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą będącej Beneficjentem jako personelu projektu.

Ocena kwalifikowalności konkretnego kosztu oraz jego prawidłowego przyporządkowania do kosztów bezpośrednich lub pośrednich będzie dokonywana na podstawie treści złożonego wniosku o dofinansowanie oraz obowiązujących zasad kwalifikowalności wydatków.

2. Czy osoby już obecnie zatrudnione przez Wnioskodawcę mogą zostać skierowane do realizacji projektu i świadczyć usługi na rzecz uczestników projektu?

Czy ich wynagrodzenia mogą być finansowane z projektu w całości, jeżeli pracownik wykonuje wyłącznie zadania projektowe, albo proporcjonalnie do czasu pracy poświęconego

na projekt, jeżeli część jego obowiązków nadal dotyczy zwykłej działalności gospodarczej?
Czy możliwe jest również sfinansowanie szkoleń i kursów dla obecnych pracowników, jeżeli są one potrzebne do uzyskania kwalifikacji wymaganych do świadczenia usług społecznych w projekcie?

Odpowiedź:

Regulamin nie wyklucza możliwości zaangażowania do realizacji projektu osób pozostających już w zatrudnieniu u Wnioskodawcy.

W takim przypadku zastosowanie mają zasady dotyczące personelu projektu określone w Regulaminie wyboru projektów oraz Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027.

Koszty wynagrodzenia personelu mogą być kwalifikowalne w zakresie, w jakim pozostają w związku z realizacją projektu i dotyczą zadań wykonywanych na jego potrzeby, przy zachowaniu zasad dotyczących formy i wymiaru zaangażowania personelu.

Należy również uwzględnić ograniczenia dotyczące angażowania pracowników Beneficjenta na podstawie dodatkowych umów cywilnoprawnych do zadań pokrywających się z zakresem ich zatrudnienia pracowniczego, określone w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków.

W ramach naboru przewidziano również możliwość realizacji działań związanych ze szkoleniami oraz podnoszeniem kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnieniem dostępu do superwizji, zgodnie z zakresem określonym w Regulaminie.

Ostateczna ocena kwalifikowalności wydatków związanych z konkretnym personelem lub szkoleniem dokonywana jest na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie.

3. Czy Beneficjent będący przedsiębiorcą może w trakcie realizacji projektu nadal prowadzić swoją dotychczasową działalność gospodarczą niezwiązaną z projektem?
Przykładowo: jeżeli część obiektu i część personelu będzie wykorzystywana do świadczenia usług społecznych finansowanych w ramach projektu, czy w pozostałej części obiektu Wnioskodawca może nadal przyjmować zwykłych klientów komercyjnych, świadczyć usługi noclegowe lub inne usługi i wystawiać im faktury lub rachunki?
Jeżeli jest to możliwe, jakie zasady rozdzielenia kosztów, pomieszczeń, personelu oraz wyposażenia należy zastosować?

Odpowiedź:

Regulamin wyboru projektów nie ustanawia generalnego zakazu prowadzenia przez Wnioskodawcę działalności gospodarczej niezwiązanej z projektem.

Jednocześnie wydatki wykazywane w projekcie muszą spełniać warunki kwalifikowalności określone w Regulaminie oraz Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków, w szczególności pozostawać w związku z realizacją projektu. Niedopuszczalne jest podwójne finansowanie wydatków.

W przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą zastosowanie mają również zasady dotyczące pomocy publicznej i pomocy de minimis określone w dokumentacji naboru.

Wnioskodawca zobowiązany jest zatem uwzględnić w dokumentacji projektu zasady dotyczące ewentualnego występowania pomocy publicznej lub pomocy de minimis.

ION nie dokonuje natomiast przed złożeniem wniosku oceny sposobu organizacyjnego rozdzielenia działalności komercyjnej od działalności realizowanej w ramach projektu.

4. Czy uczestnicy projektu albo ich rodziny mogą ponosić częściową odpłatność za świadczone w projekcie usługi, np. za dzień pobytu w ramach krótkookresowej całodobowej opieki wychowawczej?

Jeżeli tak, czy takie opłaty mogą stanowić całość lub część wymaganego wkładu własnego Beneficjenta?

Czy wysokość opłaty musi zostać określona już na etapie składania wniosku, czy możliwe jest wskazanie jedynie zasad lub sposobu jej wyliczania? Regulamin wskazuje możliwość wnoszenia wkładu pieniężnego także przez uczestników projektu w formie opłat. Regulamin wyboru projektów.

Odpowiedź:

W ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus wsparcie kierowane do uczestników projektu co do zasady ma charakter nieodpłatny.

Jednocześnie należy wskazać, że w ramach przedmiotowego naboru wydatki niezbędne do realizacji usług objętych projektem mogą być finansowane ze środków projektu, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie wyboru projektów oraz Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027. W związku z powyższym Instytucja Organizująca Nabór nie dostrzega potrzeby zakładania finansowania usług świadczonych uczestnikom poprzez pobieranie od nich opłat.

Należy przy tym odróżnić wkład własny Wnioskodawcy od odpłatności uczestników projektu. Wymóg wniesienia wkładu własnego stanowi element finansowania projektu określony w dokumentacji naboru i nie oznacza konieczności pobierania opłat od uczestników. Wkład własny powinien zostać wniesiony zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie wyboru projektów oraz Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków.

Jednocześnie, w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, kwestie związane z ewentualną odpłatnością za świadczone usługi należy rozpatrywać również w kontekście zasad dotyczących pomocy publicznej i pomocy de minimis. Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia wraz z wnioskiem właściwego załącznika dotyczącego pomocy publicznej lub pomocy de minimis, zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji naboru.

W związku z powyższym ewentualne przyjęcie przez Wnioskodawcę rozwiązania polegającego na pobieraniu opłat od uczestników wymagałoby uwzględnienia zasad wynikających z dokumentacji naboru, w tym zasad dotyczących finansowania projektu, wkładu własnego oraz pomocy publicznej lub pomocy de minimis.

ION nie dokonuje na etapie przed złożeniem wniosku oceny indywidualnego modelu finansowania przyjętego przez Wnioskodawcę.

5. Jak w praktyce wygląda rozliczenie usług świadczonych uczestnikom projektu przez przedsiębiorcę będącego Beneficjentem? Czy Beneficjent wystawia fakturę lub rachunek za każdą wykonaną usługę lub pobyt uczestnika, czy też wynagrodzenie za realizację usług jest finansowane z budżetu projektu poprzez transze dofinansowania i późniejsze wnioski o płatność? Czy dopuszczalny jest model, w którym część kosztu usługi finansowana jest z projektu, a pozostała część pokrywana jest przez uczestnika jako przewidziana we wniosku odpłatność?

Odpowiedź:

Sposób rozliczania wydatków w projekcie określają Regulamin wyboru projektów oraz Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027.

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia wydatków w sposób umożliwiający ocenę ich kwalifikowalności, zasadności i racjonalności, zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji naboru.

Wydatki powinny zostać odpowiednio opisane i skalkulowane, z uwzględnieniem charakteru danego kosztu oraz zakresu zadania, którego dotyczą.

Jednocześnie koszty związane z zarządzaniem, rozliczaniem i administracyjną obsługą projektu należy kwalifikować zgodnie z zasadami dotyczącymi kosztów pośrednich.

W odniesieniu do pytania dotyczącego wystawiania przez Beneficjenta faktury lub rachunku za usługę świadczoną przez niego w ramach własnego projektu, Regulamin nie określa takiego sposobu rozliczania.

ION nie dokonuje przed złożeniem wniosku oceny indywidualnego modelu rozliczania usług przyjętego przez konkretnego Wnioskodawcę.

6. Czy po zakończeniu realizacji projektu Beneficjent będzie mógł dalej świadczyć odpłatne usługi społeczne lub opiekuńcze z wykorzystaniem pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia sfinansowanego ze środków projektu? Jeżeli projekt będzie objęty pomocą de minimis, proszę o wyjaśnienie, jak należy rozumieć zapis dotyczący zakazu komercyjnego wykorzystywania określonego sprzętu lub wydatków objętych cross-financingiem. Czy po zakończeniu projektu możliwe jest pobieranie odpłatności za usługi z wykorzystaniem takiego wyposażenia, a jeżeli nie – przez jaki dokładnie okres obowiązuje ograniczenie? Regulamin zawiera w tym zakresie dodatkowe zastrzeżenia dotyczące sprzętu i cross-financingu. Regulamin wyboru projektów

Odpowiedź:

W tym zakresie zastosowanie mają w szczególności zasady określone w części dotyczącej cross-financingu oraz zakupu środków trwałych, a także zasady dotyczące pomocy publicznej i pomocy de minimis.

Regulamin wskazuje, że w przypadku zakupu sprzętu lub wyposażenia, którego okres amortyzacji jest dłuższy niż okres realizacji projektu, lub w przypadku wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu, we wniosku o dofinansowanie należy uwzględnić wymagane oświadczenie dotyczące wykorzystywania sfinansowanego w ramach projektu sprzętu i wyposażenia do celów komercyjnych.

Jednocześnie, zgodnie z podrozdziałem 2.6 „Trwałość projektu” Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027, w przypadku projektów EFS+ obowiązek zachowania trwałości projektu dotyczy wydatków ponoszonych jako cross-financing. Co do zasady trwałość projektu należy zachować przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, z uwzględnieniem zasad określonych w Wytycznych, w tym szczególnych regulacji dotyczących MŚP oraz wymogów wynikających z przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Zachowanie trwałości wiąże się w szczególności z obowiązkiem niedopuszczenia do wystąpienia zmian określonych w podrozdziale 2.6 Wytycznych, w szczególności istotnej zmiany wpływającej na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

Regulamin określa również zakres cross-financingu w projektach EFS+, obejmujący m.in. zakup nieruchomości, określone prace infrastrukturalne oraz zakup mebli, sprzętu i pojazdów, z uwzględnieniem wskazanych w Regulaminie wyjątków.

W związku z powyższym możliwość komercyjnego wykorzystania konkretnego składnika majątku po zakończeniu projektu zależy od sposobu zakwalifikowania danego wydatku oraz zasad mających zastosowanie do tego wydatku, w tym zasad dotyczących cross-financingu, trwałości projektu oraz pomocy publicznej lub pomocy de minimis.

7. Jaki dokładnie okres trwałości będzie obowiązywał w przypadku projektu, w którym utworzone zostaną miejsca świadczenia usług społecznych oraz zakupione zostanie wyposażenie?

Proszę również o wskazanie, co konkretnie Beneficjent będzie zobowiązany utrzymać po zakończeniu projektu:

- wszystkie utworzone miejsca świadczenia usług,
- określoną liczbę pracowników,
- liczbę uczestników,
- konkretny zakres i wymiar usług, czy jedynie zdolność organizacyjną i techniczną do dalszego świadczenia tych usług?

W regulaminie głównym nie znaleźliśmy jednoznacznie wskazanego jednego okresu typu 3 lub 5 lat dla całego projektu, dlatego zależy nam na dokładnym wyjaśnieniu tej kwestii.

Regulamin wyboru projektów

Odpowiedź:

Obowiązki Beneficjenta związane z trwałością projektu wynikają z właściwych przepisów, Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków, Regulaminu wyboru projektów oraz umowy o dofinansowanie.

W przypadku projektów EFS+ obowiązek zachowania trwałości dotyczy w szczególności wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu, zgodnie z podrozdziałem 2.6 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027.

Należy jednocześnie odróżnić obowiązki związane z trwałością określonych wydatków od obowiązku osiągnięcia wskaźników i realizacji założeń projektu.

Zakres obowiązków Beneficjenta po zakończeniu realizacji projektu zależy zatem od charakteru projektu, poniesionych wydatków oraz mających zastosowanie przepisów i postanowień umowy o dofinansowanie.

Nie można zatem przyjąć, że dla każdego projektu realizowanego w ramach Działania 9.5 obowiązuje jednolity okres utrzymywania wszystkich elementów projektu, w tym liczby pracowników, uczestników czy wymiaru świadczonych usług.

8. Czy wymagane co najmniej 12-miesięczne doświadczenie w zakresie pomocy lub integracji społecznej, wsparcia rodziny lub rehabilitacji społecznej/zawodowej może zostać spełnione przez Partnera projektu, jeżeli sam Wnioskodawca będący przedsiębiorcą nie posiada jeszcze pełnych 12 miesięcy takiego doświadczenia? Jeżeli Partner spełnia ten warunek, czy przedsiębiorca może nadal występować jako Lider projektu i Beneficjent? Proszę również o wskazanie, czy Partner musi być już formalnie wybrany na etapie uzyskiwania opinii ZIT, czy wystarczy jego wskazanie i zawarcie partnerstwa przed złożeniem właściwego wniosku o dofinansowanie.

Odpowiedź:

Zgodnie z kryterium specyficznym dostępu określonym dla naboru, Wnioskodawca lub Partner musi posiadać co najmniej 12-miesięczne doświadczenie w prowadzeniu

działalności w obszarze pomocy i integracji społecznej, wsparcia rodziny i/lub rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego.

Tym samym, zgodnie z literalnym brzmieniem kryterium, wymagane doświadczenie może posiadać Wnioskodawca albo Partner.

Jednocześnie zastosowanie mają pozostałe wymagania dotyczące partnerstwa określone w Regulaminie oraz przepisach ustawy wdrożeniowej. Partner powinien zostać wybrany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i wskazany we wniosku, a jego udział w realizacji projektu powinien wynikać z przyjętego podziału zadań i odpowiedzialności.

W przypadku przedmiotowego naboru należy również uwzględnić wymaganie dotyczące pozytywnej opinii Związku ZIT MOF Elbląga w zakresie zgodności projektu z właściwą Strategią ZIT, zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentacji naboru.

Podsumowując, powyższe informacje stanowią wyjaśnienie zasad wynikających z dokumentacji naboru oraz dokumentów mających zastosowanie do naboru. Nie stanowią one oceny konkretnego rozwiązania planowanego przez Wnioskodawcę.

Ocena kwalifikowalności wydatków, prawidłowości przyjętych rozwiązań oraz spełnienia kryteriów wyboru projektów zostanie dokonana na podstawie złożonego wniosku o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami, zgodnie z dokumentacją obowiązującą na etapie oceny.

9. Proszę o wyjaśnienie w następującej kwestii: w ramach projektu zakładamy realizację działań na rzecz 80 osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz 10 opiekunów faktycznych.

W związku z powyższym prawidłowa metodologia wykazywania wartości wskaźnika to:

Wskaźnik: Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie: 80 osób - w tym wskaźniku wykazujemy tylko uczestników wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu? Czy wartość to 90 osób (uwzględnieni opiekunowie). Moja wątpliwość wynika z faktu, iż dla opiekunów wyodrębniony jest wskaźnik Liczba opiekunów faktycznych/ nieformalnych objętych wsparciem w programie.

Powyższa kwestia nie jest jednoznacznie ujęta w dokumentacji, stąd moje pytanie.

Odpowiedź:

Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów do wskaźnika „*Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie*” wliczane są osoby, które otrzymały wsparcie w postaci usług społecznych lub zdrowotnych (usługa zdrowotna rozumiana jako działania o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym) jako odbiorcy tych usług.

Opiekunów osób potrzebujących wsparcia należy wykazać w ramach wskaźnika produktu „*Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie*”. Wskaźnik ten obejmuje osoby, które otrzymały wsparcie w sprawowaniu opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, np. w postaci poradnictwa, pomocy psychologicznej, grup wsparcia, szkoleń, opieki wytchnieniowej, usług regeneracyjnych, czyli podtrzymujących lub przywracających zdolność sprawowania opieki.

10. Czy kryterium specyficzne premiujące nr 4 w wariantcie „opieka wytchnieniowa w formie dziennej” (3 pkt) zostanie uznane za spełnione, jeżeli opieka wytchnieniowa będzie realizowana w wymiarze godzinowym, w ciągu dnia, w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (bez pobytu całodobowego i bez pobytu w placówce), w zastępstwie za opiekuna faktycznego i w wymiarze nie dłuższym niż 60 dni w roku kalendarzowym?

Odpowiedź:

Kryterium specyficzne premiujące nr 4 „Projekt przewiduje wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w formie opieki wytchnieniowej” zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy Wnioskodawca, zgodnie z definicją kryterium, zaplanuje wsparcie w formie dziennej lub całodobowej zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji.

Forma dzienna może mieć formę opieki nad osobą zależną w miejscu jej zamieszkania, zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami opiekuna takiej osoby.

Ocena, czy sposób zaplanowania, przyporządkowania oraz wykazywania poszczególnych form wsparcia w konkretnym projekcie jest zgodny z dokumentacją naboru oraz pozwala na uznanie kryterium za spełnione, będzie dokonywana na etapie oceny formalno-merytorycznej.

11. Definicja opieki wytchnieniowej zawarta w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021-2027 obejmuje zarówno opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekuna faktycznego, jak i wsparcie kierowane do samego opiekuna faktycznego (poradnictwo specjalistyczne, edukacja, grupy samopomocowe). W związku z tym proszę o wyjaśnienie:

- czy godziny wsparcia kierowanego do opiekuna faktycznego (indywidualne doradztwo, poradnictwo specjalistyczne, grupa wsparcia) mogą być wykazane jako godziny opieki wytchnieniowej, to jest zaliczone do wymiaru tej usługi i do limitu 60 dni w roku kalendarzowym,
- czy też opieką wytchnieniową jest wyłącznie czas faktycznego zastępstwa przy osobie potrzebującej wsparcia, a wsparcie kierowane do opiekuna stanowi odrębną formę wsparcia, którą należy zaplanować i rozliczyć jako osobne zadanie?

Pytanie ma znaczenie dla prawidłowego zaplanowania zadań rozliczanych kwotami ryczałtowymi oraz dla sposobu udokumentowania realizacji wskaźnika przypisanego do takiego zadania.

Odpowiedź:

Należy wskazać, że definicja opieki wytchnieniowej obejmuje zarówno opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, świadczoną w zastępstwie za opiekuna faktycznego, jak również wsparcie kierowane bezpośrednio do opiekuna faktycznego i jego najbliższego otoczenia, w szczególności w formie poradnictwa specjalistycznego, edukacji lub grup samopomocowych.

Jednocześnie należy rozróżnić poszczególne formy wsparcia objęte tą definicją. Zapewnienie opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w zastępstwie opiekuna faktycznego oraz poradnictwo, edukacja czy grupy samopomocowe są różnymi formami wsparcia, które powinny zostać odpowiednio opisane we wniosku o dofinansowanie.

Z samej definicji opieki wytchnieniowej nie wynika zasada, zgodnie z którą każda godzina poradnictwa, edukacji lub innej formy wsparcia skierowanego do opiekuna

faktycznego powinna być automatycznie przeliczana na dzień opieki wytchnieniowej lub traktowana jako godzina zastępczej opieki nad osobą potrzebującą wsparcia.

W związku z powyższym dokumentacja projektu powinna umożliwiać jednoznaczne określenie w szczególności:

- rodzaju i zakresu udzielanego wsparcia,
- bezpośredniego odbiorcy danej formy wsparcia,
- wymiaru wsparcia,
- sposobu monitorowania jego realizacji,
- sposobu wykazywania i rozliczania wykonanych usług.

Jednocześnie limit 60 dni w roku kalendarzowym (pobyty w placówkach, w których liczba miejsc całodobowego pobytu nie jest większa niż 8 lub w formie dziennego pobytu) należy odnosić do formy całodobowego krótkookresowego pobytu, zgodnie z brzmieniem Wytycznych, a nie automatycznie do wszystkich form wsparcia składających się na opiekę wytchnieniową.

Ocena, czy sposób zaplanowania, przyporządkowania oraz wykazywania poszczególnych form wsparcia w konkretnym projekcie jest zgodny z dokumentacją naboru będzie dokonywana na etapie oceny formalno-merytorycznej.

12. W którym wskaźniku należy wykazać uczestników opieki wytchnieniowej:

- opiekuna faktycznego, który otrzymuje wsparcie (czas wolny, poradnictwo),
- osobę potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którą w tym czasie obejmuje się opieką?

Proszę w szczególności o wskazanie, czy którakolwiek z tych osób jest wykazywana we wskaźniku „Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie”, uwzględnianym w kryterium ogólnym punktowym nr 8.

Odpowiedź:

Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów do wskaźnika „*Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie*” wliczane są osoby, które otrzymały wsparcie w postaci usług społecznych lub zdrowotnych (usługa zdrowotna rozumiana jako działania o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym) jako odbiorcy tych usług.

Opiekunów osób potrzebujących wsparcia należy wykazać w ramach wskaźnika produktu „*Liczba opiekunów faktycznych/niefORMALNYCH objętych wsparciem w programie*”. Wskaźnik ten obejmuje osoby, które otrzymały wsparcie w sprawowaniu opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, np. w postaci poradnictwa, pomocy psychologicznej, grup wsparcia, szkoleń, opieki wytchnieniowej, usług regeneracyjnych, czyli podtrzymujących lub przywracających zdolność sprawowania opieki.

W konsekwencji sposób wykazania uczestnika powinien być powiązany z charakterem otrzymywanego przez niego wsparcia oraz jego rolą w projekcie.

Ocena prawidłowości określenia grupy docelowej oraz przyporządkowania poszczególnych osób do wskaźników w konkretnym projekcie będzie dokonywana na etapie oceny formalno-merytorycznej, na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.

13. Ustawą z dnia 25 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 974), obowiązującą od 5 sierpnia 2026 r., zmieniono art. 50 ust. 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wprowadzając wobec osób świadczących usługi

opiekuńcze dodatkowe wymogi: złożenie oświadczenia o zdolności psychofizycznej do wykonywania usług oraz ukończenie szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Czy Instytucja oczekuje, że opis potencjału kadrowego oraz wymagania wobec osób świadczących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze we wniosku o dofinansowanie będą uwzględniać wymogi w brzmieniu obowiązującym od 5 sierpnia 2026 r., skoro Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków EFS+ (z dnia 25 czerwca 2025 r.) odwołują się do wcześniejszego stanu prawnego?

Odpowiedź:

W odniesieniu do pytania dotyczącego uwzględnienia w opisie potencjału kadrowego zmian wynikających z ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 974) należy wskazać, że przy planowaniu i realizacji usług w projekcie należy uwzględniać przepisy prawa obowiązujące w zakresie danego rodzaju usług na dzień ogłoszenia naboru.

Ustawa z dnia 11 czerwca 2026 r. wprowadziła zmiany w ustawie o pomocy społecznej, w tym w zakresie wymagań dotyczących osób wykonujących usługi opiekuńcze. Zmiana ta weszła w życie po opracowaniu obowiązującej wersji Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021–2027.

Jednocześnie wcześniejsze opracowanie Wytycznych nie oznacza, że przy realizacji projektu można pominąć przepisy prawa, które weszły w życie później. Wytyczne EFS+ oraz przepisy prawa należy stosować łącznie, w zakresie właściwym dla rodzaju i sposobu realizacji usług zaplanowanych w projekcie.

W przypadku usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania Wytyczne określają wymagania dotyczące osób świadczących te usługi, wskazując m.in. możliwość spełnienia wymagań poprzez posiadanie określonych kwalifikacji albo poprzez posiadanie doświadczenia w realizacji usług opiekuńczych i odbycie minimum 80-godzinnego szkolenia z zakresu realizowanej usługi, w tym udzielania pierwszej pomocy lub pomocy przedmedycznej.

Wymagania wynikające z art. 50 ustawy o pomocy społecznej stanowią natomiast odrębne wymagania ustawowe i powinny być uwzględniane, jeżeli do usług planowanych w projekcie zastosowanie znajdują przepisy tego artykułu.

W konsekwencji, przy przedstawianiu we wniosku o dofinansowanie potencjału kadrowego oraz sposobu zapewnienia kadry niezbędnej do realizacji usług należy uwzględnić aktualny stan prawny oraz wymagania wynikające z dokumentacji programowej właściwe dla danego rodzaju usług.

Nie oznacza to obowiązku literalnego powielania we wniosku wszystkich przepisów prawa. Opis potencjału kadrowego powinien natomiast pozwalać na ocenę, czy Wnioskodawca przewidział kadrę posiadającą wymagane kwalifikacje, doświadczenie lub przygotowanie, odpowiednie do rodzaju i zakresu usług zaplanowanych w projekcie.

Ocena, czy przedstawiony w konkretnym projekcie potencjał kadrowy oraz wymagania określone wobec osób przewidzianych do realizacji usług są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, Wytycznymi oraz pozostałą dokumentacją naboru, będzie dokonywana na etapie oceny formalno-merytorycznej na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.

14. Czy powyższe wymogi (art. 50 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu od 5 sierpnia 2026 r.) Instytucja stosuje również do osób świadczących opiekę wytchnieniową w miejscu zamieszkania, a jeżeli tak - czy wymagane są także kwalifikacje zawodowe albo doświadczenie i szkolenie w zakresie realizowanej usługi w wymiarze minimum 80 godzin?

Odpowiedź:

W odniesieniu do pytania dotyczącego wymagań wobec osób świadczących opiekę wytchnieniową w miejscu zamieszkania należy wskazać, że art. 50 ust. 4a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w brzmieniu obowiązującym od dnia 5 sierpnia 2026 r., określa wymagania wobec osób wykonujących usługi opiekuńcze. Przepis ten nie odnosi się wprost do osób świadczących opiekę wytchnieniową jako odrębnej formy wsparcia.

W związku z powyższym zastosowanie wymagań wynikających z art. 50 ust. 4a do konkretnej formy wsparcia wymaga uwzględnienia charakteru i zakresu planowanej usługi oraz ustalenia, czy stanowi ona usługę opiekuńczą, do której zastosowanie mają przepisy art. 50 ustawy o pomocy społecznej.

Niezależnie od powyższego należy uwzględnić wymagania wynikające z Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+, właściwe dla rodzaju świadczonej usługi. W przypadku usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania Wytyczne przewidują, że osoba świadcząca usługę powinna posiadać określone kwalifikacje albo doświadczenie w realizacji usług opiekuńczych oraz odbyć minimum 80-godzinne szkolenie z zakresu realizowanej usługi, obejmujące również udzielanie pierwszej pomocy lub pomocy przedmedycznej.

Tym samym wymogu 80-godzinnego szkolenia nie należy automatycznie utożsamiać z każdą formą opieki wytchnieniowej wyłącznie z tego względu, że jest ona świadczona w miejscu zamieszkania. Należy odnieść go do rodzaju usługi planowanej w projekcie i wymagań określonych w Wytycznych dla tej usługi.

Ostateczna ocena, czy w odniesieniu do usług zaplanowanych w konkretnym projekcie zastosowanie mają wskazane wymagania ustawowe oraz wymagania określone w Wytycznych, będzie dokonywana na etapie oceny formalno-merytorycznej na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

15. Czy osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w rozumieniu Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021-2027, może być dziecko lub nastolatek z niepełnosprawnością albo z zaburzeniami zdrowia psychicznego, jeżeli diagnoza potwierdzi, że z powodu stanu zdrowia lub niepełnosprawności nie wykonuje samodzielnie co najmniej jednej podstawowej czynności dnia codziennego w stopniu nieadekwatnym do wieku?

Jeżeli tak - jakim dokumentem Instytucja oczekuje potwierdzenia tej przesłanki (np. orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenie lekarskie, skala oceny funkcjonowania, notatka z diagnozy potrzeb)?

Odpowiedź:

Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów wsparcie w ramach naboru musi być skierowane bezpośrednio do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym z powodu wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności, w tym osób z problemami zdrowia psychicznego. Grupę docelową stanowią również m.in. opiekunowie tych osób, ich rodziny sprawujące nad nimi opiekę, otoczenie tych grup – o ile jego udział jest niezbędny dla skutecznego wsparcia podstawowej grupy docelowej – oraz kadry jednostek pomocowych.

Jednocześnie, zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021–2027, osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu to osoba, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością

samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Definicja ta nie wskazuje dolnej granicy wieku.

Tym samym przy ustalaniu, czy dana osoba należy do grupy docelowej, istotne jest spełnienie przesłanek wynikających z powyższej definicji, tj. występowanie przyczyny w postaci wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności oraz związana z nią potrzeba opieki lub wsparcia wynikająca z niemożności samodzielnego wykonywania co najmniej jednej podstawowej czynności dnia codziennego.

W odniesieniu do dzieci i młodzieży należy zatem uwzględnić, że sam fakt bycia osobą małoletnią nie przesądza o zakwalifikowaniu jej jako osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Podstawą jest występowanie przesłanek określonych w definicji. W przypadku osób z niepełnosprawnościami Regulamin wskazuje ponadto, że za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w rozumieniu właściwych przepisów, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi posiadające odpowiednie orzeczenie lub inny dokument poświadczający stan zdrowia. Regulamin wprost wskazuje również na uczniów oraz dzieci w wieku przedszkolnym posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności oraz dzieci i młodzież posiadające orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Jednocześnie dokumentacja naboru nie wskazuje jednego, uniwersalnego dokumentu, który w każdym przypadku musiałby potwierdzać niemożność samodzielnego wykonywania podstawowej czynności dnia codziennego. Rodzaj dokumentu powinien być adekwatny do przesłanki, na podstawie której dana osoba jest kwalifikowana do grupy docelowej.

W przypadku niepełnosprawności lub zaburzeń psychicznych odpowiednim dokumentem może być zatem orzeczenie albo inny dokument poświadczający stan zdrowia, zgodnie z zasadami wskazanymi w Regulaminie. W odniesieniu do dzieci i młodzieży zastosowanie mogą mieć również wskazane wyżej orzeczenia wydawane przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Regulamin naboru nie wskazuje natomiast diagnozy potrzeb, opinii psychologicznej czy skali oceny funkcjonowania jako obligatoryjnego dokumentu wymaganego w każdym przypadku. Ocena, czy dokumentacja dotycząca konkretnej osoby w sposób wystarczający potwierdza przesłanki jej udziału w projekcie, powinna być dokonywana z uwzględnieniem charakteru danej przesłanki oraz dokumentów właściwych dla jej potwierdzenia.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że zaplanowane formy wsparcia dla danej grupy docelowej muszą wpisywać się w katalog możliwych do realizacji działań określonych w rozdziale 2.4 Regulaminu.

Ocena kwalifikowalności konkretnej osoby jako uczestnika projektu, w tym zaplanowanych dla niej form wsparcia, będzie następowała w ramach oceny projektu oraz jego realizacji, zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji naboru

16. Zgodnie z definicją wskaźnika zawartą w Regulaminie wyboru projektów (podrozdział „Wskaźniki”, wskaźniki produktu, pkt 2) wskaźnik obejmuje osoby, które rozpoczęły udział w projekcie jako odbiorcy usług społecznych lub zdrowotnych, a przynależność do tej grupy określa się w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia. Proszę o potwierdzenie, czy uczestnik, którego pierwszą lub jedyną formą wsparcia w projekcie jest jedna z poniższych, jest wykazywany w tym wskaźniku:

a) wsparcie dzienne dla seniorów potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, realizowane regularnie w świetlicy wiejskiej w miejscowości zamieszkania (zajęcia w małych grupach, np. aktywizujące, ruchowe, przeciwdziałające osamotnieniu),

- b) regularne zajęcia usamodzielniające i terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, prowadzone w małych grupach w miejscowości zamieszkania,
 - c) indywidualne poradnictwo lub konsultacje specjalistyczne (np. psycholog, fizjoterapeuta, prawnik),
 - d) indywidualne wsparcie w środowisku zamieszkania, realizowane regularnie według indywidualnego planu wsparcia (pomoc w organizacji codziennego funkcjonowania, w korzystaniu z dostępnych usług i w budowaniu sieci wsparcia),
 - e) diagnoza potrzeb i opracowanie indywidualnego planu wsparcia, jeżeli jest to pierwsza forma wsparcia, po której uczestnik przechodzi do usług wskazanych w planie.
- Pytanie ma znaczenie dla ustalenia wartości wskaźnika uwzględnianego w kryterium ogólnym punktowym nr 8 oraz dla zaplanowania zadań rozliczanych kwotami ryczałtowymi.

Odpowiedź:

W odniesieniu do przedstawionych w pytaniu form wsparcia należy odwołać się bezpośrednio do definicji wskaźnika zawartej w Regulaminie wyboru projektów.

Zgodnie z Regulaminem wskaźnik „*Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie*” obejmuje osoby, które rozpoczęły udział w projektach przewidujących wsparcie w postaci usług społecznych lub zdrowotnych jako odbiorcy tych usług. Usługi świadczone w społeczności lokalnej należy rozumieć zgodnie z definicją określoną w Wytycznych EFS+.

Regulamin wprost określa również sposób ustalania wartości tego wskaźnika: daną osobę uwzględnia się w wartości wskaźnika jednokrotnie, niezależnie od liczby i rodzaju form wsparcia, które otrzymała w ramach projektu; przynależność do grupy osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej określa się w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie.

W związku z powyższym dla sposobu monitorowania tego wskaźnika istotne jest ustalenie, czy dana osoba rozpoczęła udział w projekcie jako odbiorca usługi społecznej lub zdrowotnej świadczonej w społeczności lokalnej. Jeżeli warunek ten jest spełniony, osoba jest ujmowana we wskaźniku jednokrotnie, niezależnie od tego, czy w dalszej części projektu korzysta z jednej czy z kilku różnych form wsparcia.

Oznacza to również, że sam fakt, iż pierwszą formą wsparcia jest określona forma zajęć, poradnictwa, konsultacji, indywidualnego wsparcia czy diagnozy potrzeb, nie przesądza sam w sobie o sposobie wykazania osoby we wskaźniku. Decydujące znaczenie ma charakter tej formy wsparcia oraz to, czy stanowi ona usługę społeczną lub zdrowotną świadczoną w społeczności lokalnej w rozumieniu właściwych dokumentów.

W odniesieniu do wymienionych w pytaniu form wsparcia:

- a) wsparcie dzienne dla seniorów i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – należy oceniać z uwzględnieniem charakteru usługi oraz tego, czy jest ona usługą społeczną świadczoną w społeczności lokalnej;
- b) zajęcia usamodzielniające i terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami – analogicznie, znaczenie ma charakter konkretnej usługi, jej odbiorca oraz sposób jej realizacji;
- c) indywidualne poradnictwo lub konsultacje specjalistyczne – samo określenie wsparcia jako poradnictwa lub konsultacji nie przesądza jeszcze o sposobie jego ujęcia we wskaźniku; należy uwzględnić charakter świadczonej usługi i jej bezpośredniego odbiorcę;
- d) indywidualne wsparcie w środowisku zamieszkania – należy odnieść do definicji usług świadczonych w społeczności lokalnej i zakresu konkretnej usługi;

e) diagnoza potrzeb i opracowanie indywidualnego planu wsparcia – w przypadku gdy jest to pierwsza forma wsparcia, należy uwzględnić zasady określone dla wskaźnika, zgodnie z którymi przynależność do grupy osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej określa się w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. przy pierwszej formie wsparcia.

Natomiast ocena, czy konkretna forma wsparcia zaplanowana w projekcie stanowi usługę społeczną lub zdrowotną świadczoną w społeczności lokalnej oraz czy prawidłowo została przyporządkowana do właściwego wskaźnika, będzie dokonywana na podstawie treści wniosku o dofinansowanie w toku oceny formalno-merytorycznej.